

Zpráva pro DGVT o nových iniciativách v oblasti OVP (období leden-duben 2009)

Národní systémové projekty

NZZ – Nová závěrečná zkouška

Dne 1.4.2009 byl zahájen tříletý projekt „NZZ – Nová závěrečná zkouška“, který navazuje na projekt Kvalita I. (QUALITY 1), aimed at adapting Final examination in VET programmes with apprenticeship certificate (ISCED 3C) to the two-level curricular conception, similarly as it had been done before in case of Maturita examination (ISCED 3A);

Tvorba jednotných zadání se bude v tomto období týkat nejenom tříletých učebních oborů (kategorie H), ale postoupí i k méně náročným učebním oborům (kategorie E). Jednotné zadání má zaručit, že žádná škola nevynechá nic, co je pro obor podstatné a co budou žáci potřebovat ve svém povolání. Výsledky zkoušek prováděných na různých školách také budou mnohem lépe srovnatelné. Jednotné zadání závěrečné zkoušky je vytvářeno pro všechny tři zkoušky - písemnou, praktickou a ústní. Jejich zaměření by ale mělo směřovat mnohem více než dnes k praxi v oboru. Stěžejní roli proto bude hrát zkouška praktická, při níž má žák řešit reálné úkoly a problémy. Pro písemnou a ústní zkoušku je vytvářeno v přímé vazbě na stávající učební dokumenty (osnovy, učební plány), od roku 2011/12 bude zadání navazovat na nové vzdělávací programy (rámcové a školní). Jednotné zadání pro praktickou zkoušku je vytvářeno rovněž s využitím hodnotícího standardu. Pro každý obor vzdělání se vytváří svébytné jednotné zadání, je však založeno na obecném schématu struktury jednotného zadání.

Na tvorbě jednotného zadání se podílí řešitelský tým, který je zpravidla složen ze zástupců tří škol (jedné gestorské a dvou řešitelských), odborného garanta příslušného oboru z NÚOV a odborníka z praxe (zástupce některého zaměstnavatele), který zajišťuje, aby se požadavky zaměstnavatelské sféry odrazily v obsahu i průběhu zkoušky. Odborníci z praxe se účastní také závěrečných zkoušek v pilotních školách jako členové zkušebních komisí, aktivně se účastní i dotazníkových šetření, kde hodnotí úroveň zkoušek na školách z hlediska svých potřeb praxe a upozorňují i na problémy, které ztěžují spolupráci podniků se školami.

Od školního roku 2009/2010 už budou mít všechny školy možnost použít jednotné zadání pro své závěrečné zkoušky. Současně vznikne informační systém nové závěrečné zkoušky, který bude shromažďovat všechna vytvořená jednotná zadání i metodické materiály a zajišťovat přístup škol k nim i výměnu zkušeností mezi pedagogy a dalšími odborníky.

www.nuov.cz/nzz

Kurikulum S

Tento dvouletý projekt, který připravilo MŠMT ve spolupráci s NÚOV začal 1.4.2009 je dalším z projektů, které si kladou za cíl pomoci odborným školám při zavádění kurikulární reformy.

Kurikulární reforma odborného vzdělávání postoupila od pilotního ověřování k plošnému zavádění. Tvorba všech Rámcových vzdělávacích programů (cca 260) bude ukončena v

příštím roce, kdy budou vytvořeny především rámcové vzdělávací programy pro nástavbové obory pro absolventy oborů vzdělání poskytujících vyučení. Na řadě škol běží i tvorba školních vzdělávacích programů (ŠVP). Polovina odborných škol by měla zahájit výuku (v souladu se školským zákonem) podle vlastních vzdělávacích programů již od 1. září 2009. Současná praxe ukazuje, že koordinátorům a učitelům podílejícím se na zpracování ŠVP nestačí pouze vstupní proškolení, ale že mají potřebu konzultovat problémy, které se objevují v průběhu práce na ŠVP, někteří mají zájem o odbornou supervizi připraveného programu.

Konzultační centra budou zajišťovat školám na jejich objednávku odbornou pomoc při tvorbě ŠVP a následně při jejich realizaci a inovacích, zprostředkovávat výměnu zkušeností mezi školními týmy, organizovat tematické workshopy. Projekt počítá s tím, že tato centra budou fungovat při vybraných již existujících subjektech, které působí v oblasti dalšího vzdělávání, především odborného, aby bylo zajištěno pokračování poradensko-konzultační a metodické pomoci školám i po skončení projektu.

Projekt podpoří i různé formy spolupráce mezi školami a sociálními partnery i mezi školami navzájem, neboť bude monitorovat různé formy spolupráce, shromažďovat a prezentovat příklady dobré praxe. Získané informace, příspěvky a příklady budou zveřejněny prostřednictvím internetových portálů, nejzajímavější příklady budou vydány v samostatném sborníku.

V projektu bude také dokončeno pokusné ověřování pilotních ŠVP, které byly vytvořeny v systémovém projektu Pilot S, ukončeném v roce 2008. Poznatky z pokusného ověřování výuky podle pilotních ŠVP a ze zkušeností pilotních škol budou sloužit nejen pro inovace ŠVP těchto škol, ale i ostatní odborné školy budou mít možnost je využít. Získají v nich podněty a inspiraci, která jim umožní lépe připravit vlastní vzdělávací programy. Projekt je určen vedoucím pracovníkům a koordinátorům tvorby ŠVP všech SOŠ a SOU, kteří potřebují odbornou radu a pomoc při zpracování, zavádění nebo inovaci školních vzdělávacích programů.

www.nuov.cz/kurikulum

Reforma terciárního vzdělávání

Vláda ČR schválila dne 26.1.2009 Bílou knihu terciárního vzdělávání. Tento koncepční a strategický dokument představuje analýzu současné situace vysokých škol a návrhy možných řešení pro následující léta. V praxi je situace ovšem poněkud složitější, a to zejména vzhledem ke stále probíhající veřejné diskusi nad podobou nově navrhovaného zákona o terciárním vzdělávání, ale i nad samotnou Bílou knihou.

Strategie celoživotního učení ČR

Strategie celoživotního učení ČR je základním dokumentem pro ostatní průřezové a dílčí koncepce a politiky v této oblasti a představuje ucelený koncept celoživotního učení, který byl schválen vládou ČR usnesením č. 761 ze dne 11.7.2007. Její ambicí bylo stanovit postupně dosažitelné cíle, které mohou být podpořeny zejména prostředky z evropských fondů v programovém období 2007-2013 a propojit tak úsilí všech zainteresovaných aktérů při realizaci konceptu celoživotního učení. Z důvodu dosažení širokého konsenzu k obsahu jednotlivých prioritních oblastí byla tato Strategie diskutována s hospodářskými a sociálními

partnery. Strategie vymezuje základní **směry rozvoje** celoživotního učení, které by měly být prioritně podporovány. Tyto strategické směry jsou pak dále konkretizovány do **konkrétních opatření**. Odpovědnost za jejich realizaci a finanční zajištění realizace pak řeší Implementační plán strategie ČŽU.

Dne 5.1.2009 schválila vláda usnesením č. 8 **Implementační plán Strategie celoživotního učení**, ve kterém byla Strategie ČŽU doplněna o řadu konkrétních prováděcích opatření, kterými budou její cíle v období 2009 – 2015 naplňovány.

V oblasti IVET lze jako příklady navržených opatření, jejichž realizace by měla být podpořena především projekty financovanými z ESF-operačního programu Vzdělávání a konkurenceschopnost, uvést :

- Podporovat otevřenost a prostupnost mezi vzdělávacími programy středoškolského studia i mezi programy středoškolského a terciárního studia a jejich propojení na další vzdělávání (podporovat vytváření vzdělávacích center-center odborné přípravy; podporovat rozmanitost vzdělávacích cest; podporovat modulový systém organizace vzdělávacích programů odborného vzdělávání umožňující snadnější vertikální i horizontální prostupnost i propojení na další vzdělávání)
- *Usnadnit přechod a uplatnění absolventů v praxi* (podporovat zavedení a fungování Národní soustavy kvalifikací-NSK; podporovat využívání NSK při tvorbě rámcových a školních vzdělávacích programů a požadavků k závěrečným zkouškám a profilové části maturitní zkoušky; podporovat praxe studentů a odborné stáže učitelů v podnicích; podporovat dostupnost individualizovaného kariérového poradenství)

Implementation of partial qualifications in accordance with the the Act No. 179/2006 Coll.

- The Act No. 179/2006 Coll. enabled developing the National Qualifications Framework (NQF) and elaborating its tools with pilots of their use in trial implementation of procedures for validation of prior learning. The Act No. 179/2006 Coll. foresees a possibility for adults to acquire partial vocational qualifications registered within the NQF, through an examination (practical or, if appropriate, oral or written as well) to compare an individual's prior learning results (his or her knowledge, skills and competences regardless the ways and settings of their acquirement) with qualification and assessment standards of respective partial vocational qualifications. NSK – „The development of the National qualifications framework supporting links between initial and further education (NQF)“, aimed at developing the general model of the NSK (National register of Qualifications) and designing particular qualification and assessment standards for complete and partial qualifications (in this phase at ISCED 3C level only). The National Register of Qualifications is under development, however, as publicly accessible register has been already provided with an on-line database (www.narodni-kvalifikace.cz). The National System of Occupations also has its web pages (www.nsp.cz). For the next ESF planning period (2008-2013), continuation of some of these system projects (esp. NSK 2) is planned for, aimed at elaborating and (if appropriate) modifying the Lifelong Learning Strategy in the CR and preparing its implementation. The NSK 2 system project is planned to start in May/June 2009. This project should continue in designing particular qualification and assessment standards for complete and partial qualifications at ISCED 3A level.